

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/1070/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4414205596
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madarászová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4414205596.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a členiek senátu JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Sidónie Sládečkovej, v právnej veci žalobcu: N. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. F., N. XX, zastúpený JUDr. Ema Zacharová, advokát s.r.o., so sídlom Nové Zámky, Forgáčova bašta 567/7, proti žalovanej: Fakultná nemocnica s poliklinikou Nové Zámky, príspevková organizácia, so sídlom Nové Zámky, Slovenská 11/A, IČO: 17 336 112, o ochranu osobnosti, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č.k. 17C/69/2014-271 zo dňa 1. júla 2015 a o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č.k. 17C/69/2014-377 zo dňa 22. septembra 2015, takto

rozhodol:

Odvolačný súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku **p o t v r d z u j e** .

Odvolačný súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 16.885 eur a náklady spojené s pohrebom vo výške 550,33 eur do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil článkami 19 ods. 1, 2 Ústavy Slovenskej republiky, § 11, § 13 ods. 1, 2, 3, § 15, § 16, § 420 ods. 1, 2, 3, § 449 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, § 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb., ako aj vykonaným dokazovaním, na základe čoho mal za preukázané, že žaloba bola dôvodne podaná. Za preukázané považoval, že opomenutím konania žalovanej v rámci poskytnutia rýchlej lekárskej pomoci vo vzťahu k Alžbete Machovej došlo k jej úmrtiu, následkom zanedbania zdravotnej starostlivosti v zmysle právnych predpisov a to ustanovenia § 4 odsek 3 zákona č. 576/2004 Z.z., ktorú skutočnosť konštatoval aj Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou zo dňa 8.1.2014, na základe ktorého uložil žalovanej pokutu vo výške 7.000,- eur. Vychádzal zo zisteného skutkového stavu, kedy dňa 21.5.2013 žalobca spolu s dcérou I.. Z. I. požiadali o rýchlu lekársku pomoc, pretože dcéra žalobcu mala bolesti v hrudníku, trpeli jej ruky. Zo stanoviska k podaniu na Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou zo dňa 1.7.2013 súd zistil, že prvý výjazd posádky RLP FNSP Nové Zámky v zložení lekár I., vodič - záchranár I. k pacientke I., nar. XX.X.XXXX bol uskutočnený dňa 21.5.2012 o 4.22 hod., pacientka udávala polymorfne obťaženie, sťaženie dýchanie, predtým bolesti hrudníka, chrbta, brucha, trpnutie končatín, liečená nebola predtým na nič, k lekárovi nechodila, bola tuhá fajčiarka, sama si užila nitrát - bez efektu, bola vyplašená, pri príjazde posádky hyperventilovala, objektívne dýchanie podľa popisu výjazdovej lekárky bolo čisté, SpO2 99%, po medikamentóznom (Lexaurin 3mg per os) a slovnom ukludnení pacientka udávala zlepšenie stavu, dýchala kľudne, bolesti neudávala, bola ponechaná doma, bola poučená o nutnosti komplexného vyšetrenia cestou obvodného lekára, resp. pri zhoršení stavu volať zdravotný záchranný systém, poučeniu pacientka porozumela, čo potvrdila podpisom. Výjazd bol ukončený o 04.38 hod. Druhý výjazd posádky RLP FNSP Nové Zámky (lekár MUDr. Z. C., sestra I. X., vodič - záchranár

I. C.) bol uskutočnený 21.5.2013 o 11.58 hod, pretože brat Z. I. volal, že ju našiel nereagujúcu a nedýchajúcu. Po príjazde RLP skonštatovaný exitus letalis. Žalobca udával, že sa s ňou rozprával doobeda, ostala ležať v posteli lebo sa necítila dobre, posielal ju k lekárovi, povedala, že pôjde na druhý deň. Výjazd bol ukončený o 12.26. hod. Zo žiadosti o preverenie poskytnutej zdravotnej starostlivosti z 7.6.2013 vyplývalo, že zosnulá I.. Z. I. brala pravidelne lieky - Lokren na hypertenznú chorobu a zvýšenú hladinu cholesterolu. Dňa 21.5.2013 o 4.00 hod mala tlakovú bolesť na hrudníku a pod lopatkami, vracala a trpela jej horné a dolné končatiny. Bola privolaná Rýchla zdravotná pomoc a I.. T. U. pacientke predpísala Lexaurin 3 mg a pacientku nechala v domácej starostlivosti. Lekárka nevykonala vyšetrenie EKG, pričom príznaky pacientky indikovali príznaky srdcového infarktu myokardu a pacientka mala byť prevezená do nemocnice na okamžitú liečbu. Lekárka pacientke odporučila len návštevu obvodnej lekárky. Pacientka ostala ležať v posteli pre pretrvávajúce obtiaže, pospávala od bolesti. Jej brat cca o 11.30 hod. zistil, že ťažko dýcha, zahájil umelé dýchanie z úst do úst (keďže pracoval ako ošetrovateľ pri opatrovaní chorého a absolvoval opatrovateľský kurz). O 12.02 hod bola následne privolaná RLP, ktorá zistila, že pacientka nereaguje, nedýcha a konštatovala exitus letalis. V pitevnom protokole č. PNRSL2013 0351 sa ako príčina smrti Z. I. konštatuje zlyhanie činnosti srdca pri základnej chorobe generalizované skôrnatenie tepien II. - III. stupňa , pretlakovej chorobe srdca s koncentrickou hypertrofiou ľavej komory. Z posudku odborného konzultanta I.. I. D. Úradu pred dohľad nad zdravotnou starostlivosťou z 2.9.2013 ako aj z protokolu č. 884/2013 o vykonanom dohľade z 18.9.2013 mal súd za preukázané, že u pacientky stanovená diagnóza hyperventilácie a reakcie na stres bola nesprávna. Nebola dostatočne odobratá osobná anamnéza (chýbali údaje o hypertenzii, fajčení), nebol dostatočne zhodnotený klinický obraz (hypotenzia a zvracanie), nebolo urobené Ekg a pobyt na adrese bol pomerne krátky. Pacientku bolo potrebné hospitalizovať a v zmysle uvedených Úrad skonštatoval , že Z. I. nebola poskytnutá zdravotná starostlivosť správne podľa § 4 odsek 3 zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a na základe vyššie uvedeného bola rozhodnutím Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou sp. zn. 30342/2014/404 a č.k. ZS402/00009/2013 uložená pokuta vo výške 7.000,- eur, ktoré rozhodnutie zdôvodnil okrem iného konštatovaním, že po analýze zdravotnej dokumentácie pacientky odborný konzultant I.. I. D., odborníčka z medicínskeho odporcu urgentná medicína - RZP skonštatovala, že zdravotná starostlivosť poskytovaná pacientke bola nesprávna, pacientku so sklonom k hypotenzii - nízkemu tlaku (TK 90/50) účastník konania nedovyšetroval na adrese, neurobil EKG, opätovne nezmeral tlak krvi, aby potvrdil, alebo vyvrátil pracovnú diagnózu buď porúch srdcového rytmu alebo cievného spazmu (kŕčov) koronárnych artérií. Účastníkom stanovená diagnóza hyperventilácie a reakcie na stres bola nesprávna. Žalovaná dňa 30.1.2014 podal voči tomuto rozhodnutiu rozklad , ktorý bol rozhodnutím Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou v Bratislave zo dňa 2.12.2014 č. konania ZS 402/00009/2013/R č. spisu 109811/30342/2014/93 (právoplatné dňa 10.12.2014) zamietnutý a rozhodnutie č. ZS 402/00009/2013 zo dňa 8.1.2014 potvrdené. Žalobca pri výsluchu dňa 12.11.2014 vypovedal, že dôvodom podania žaloby bola skutočnosť, že mu zobrali to najdrahšie čo mal, až do dňa 21.5.2013 sa jeho dcéra Z. I. nikdy na nič nestážovala, nemala žiadne zdravotné problémy. Nad ráno dňa 21.5.2013 o 04.15 hod za ním prišla dcéra plakala, hovorila, aby jej pomasíroval chrbát pod lopatkami, hovorila, že jej trpnu ruky, že vracala. Uviedol, že je užívateľom nitroglycerínu, pretože prekonal infarkt, z tohto dôvodu, podal dcére tento liek. RLP volal jeho syn. Podľa žalobcu , ak sa, že ak by RLP zobrala dcéru do nemocnice mohla ešte žiť. Žalovaná namietal nepreukázanie príčinnej súvislosti medzi konaním žalovanám a škodou, kauzálny nexus, pretože pacientka trpela už pred privolaním rýchlej zdravotnej pomoci závažným ochorením arteriosklerózou ciev, hypertenziou, fajčila a ani Úrad vo vyjadrení nekonštatoval, že pacientka zomrela v dôsledku nesprávneho poskytnutia zdravotnej starostlivosti.

2. Súd prvej inštancie v rozhodnutí poukázal na to, že nesprávny postup zdravotníckeho pracovníka sa tradične označuje za non lege artis a toto označenie môže zahŕňať jednak chybu v diagnóze, voľbe liečebnej procedúry a technike prevedeného určitého zákroku a tiež rozličné pochybenia v organizačnej oblasti, v komunikácii a predávaní informácií tak voči pacientom, tak i medzi jednotlivými zdravotníckymi pracovníkmi navzájom, ktoré sa môžu označiť ako nedodržanie komplexných pravidiel poskytovania zdravotnej starostlivosti, ktoré slúžia k eliminácii zbytočných rizík a dosiahnutiu najmožnejšieho bezpečia pacienta. Pre záver o protiprávnom konaní poskytovateľa zdravotnej starostlivosti tak musí byť preukázané konanie škodcu ako aj hypotetický štandard priemerne kvalitného lekára, inými slovami ako škodca konal, čo je otázkou skutkovou, pričom odpoveď možno hľadať v zdravotnej dokumentácii pacienta, vo svedeckých výpovediach o priebehu udalosti ako aj v znaleckom posúdení. Pokiaľ ide o otázku, ako škodca konať mal, tá je síce právnou úvahou avšak je prakticky prevoditeľná na

otázku ako, v daných okolnostiach koná zodpovedná osoba danej profesie a kvalifikácie. Lekárska diagnóza je kvalifikovaným odhadom odborníka a nie exaktným a nutne správnym zistením skutočného stavu. V danom prípade príčinná súvislosť medzi zavineným protiprávnym konaním žalovanej a vznikom škody na zdraví musí byť bezpochyby preukázaná, nestačí tu obyčajná pravdepodobnosť. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním považoval za preukázané, že opomenutím konania žalovanej v rámci poskytnutia rýchlej lekárskej pomoci vo vzťahu k Z. I. došlo k jej úmrtiu, následkom zanedbania zdravotnej starostlivosti v zmysle právnych predpisov a to ustanovenia § 4 odsek 3 zákona č. 576/2004 Z.z. . Uvedené pritom konštatoval vo svojom rozhodnutí aj Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou zo dňa 8.1.2014, na základe ktorého bola žalovanej uložená pokuta vo výške 7.000,- eur. Podľa rozhodnutia zdravotná starostlivosť poskytovaná pacientke bola nesprávna, závažnosť zistených nedostatkov pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti pacientke spočívala v tom, že účastník konania dňa 21.5.2013 v čase od 4.22 hod. do 4.35. hod počas vyšetrenia pacientky nedostatočne zhodnotil klinický obraz ochorenia pacientky (hypotenzia, zvracania), nevykonal kontrolné vyšetrenia (EKG), nedostatočne odobral osobnú anamnézu (chýbajú údaje o hypertenzii, fajčení), nesprávne stanovil diagnózu hyperventilácie a reakcie na stres, pričom pacientku mal účastník hospitalizovať a sledovať, čo neurobil a pacientka ešte v ten istý deň 21.5.2013 napoludnie zomrela s tým, že príčinou smrti bolo zlyhanie činnosti srdca. Podľa rozhodnutia predsedníčky Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou zo dňa 2.12.2014, ktorým zamietla rozklad poskytovateľa zdravotnej starostlivosti zamietla a rozhodnutie zo dňa 8.1.2014 potvrdila už v čase prvého zásahu RLP boli anamnestické údaje pacientky natoľko závažné, že odôvodňovali hospitalizáciu, nehovoriac o absencii ďalších výkonov, ktoré by viedli k správne stanoveniu diagnózy. Medzi návštevou pacientky a jej úmrtím bolo cca. 7,5 hodín a keby účastník konania pacientku hospitalizoval a jej zdravotný stav by sa zhoršil v priebehu hospitalizácie v podmienkach koncového zariadenia JIS Internej kliniky, pri adekvátne poskytnutej zdravotnej starostlivosti by pravdepodobnosť prežitia pacientky bola vyššia ako v domácich podmienkach. Žalobca v konaní preukázal výpoveďou svedkyne MUDr. Z. M. ako aj z pripojenej zdravotnej dokumentácie Z. I., že zdravotný stav pacientky pri hypertenznej chorobe II zistenej v roku 2011 bol stabilizovaný pri lieku Lokren, pričom toto ochorenie nebolo tak rozvinuté, aby mu správny zákrok pri poskytnutí rýchlej zdravotnej pomoci dňa 21.5.2013 nepomohol, pričom pacientka nebola liečená na iné ochorenie, o svoj zdravotný stav sa starala. Na základe uvedeného súd prvej inštancie ustálil, že zhoršenie zdravotného stavu pacientky nastalo ako dôsledok nesprávneho poskytnutia zdravotnej starostlivosti čo preukazuje aj skutočnosť, že dňa 21.5.2013 o 4.22. hod potom ako pacientka privolala RLP a ako s posádkou RLP komunikovala, ktorá posádka RLP nesprávne vyhodnotila zdravotný stav pacientky, pri vyšetrení, ktoré trvalo pomerne veľmi krátko, ktorá skutočnosť bola v konaní preukázaná aj výpoveďou svedkyne MUDr. U., keď na pojednávaní vypovedala, že poznámka o čase ukončenia na zázname o zhodnotení zdravotného stavu osoby, ktorý bol 4.38 hod. svedčí o odovzdaní záznamu na stanici. Z výpovede odbornej konzultantky urgentnej medicíny I.. I. D. mal súd preukázané, že pitvou pacientky bola konštatovaná pretlaková choroba srdca, ktorá existovala u pacientky aj v čase výjazdu prvej posádky, pričom pri základnej chorobe generalizovaného skôrnatenia tepien 2. a 3. stupňa a pretlakovej chorobe srdca, by natočenie EKG preukázalo zhrubnutú ľavú komoru, čo pre lekára znamená diferencionálnu diagnostiku a teda hospitalizáciu pacienta, ktorú skutočnosť odôvodňovali aj anamnestické údaje, ktoré boli v čase zásahu posádky RLP natoľko závažné, že odôvodňovali hospitalizáciu. V konaní tak bola preukázaná hrubá chyba zo strany žalovanej, ktorá je spôsobilá vyvolať škodlivý následok, ktorý aj nastal a je nepochybne medzi porušením právnej povinnosti a vznikom ujmy preukázaná. Liečebný postup - poskytnutie zdravotnej starostlivosti posádkou RLP nemožno považovať za zodpovedajúci poznatkom lekárskej vedy a teda za postup lege artis. Ak bola následkom poskytnutej málo profesionálnej a neúplnej - zdravotnej starostlivosti ako hrubej chyby posádky RLP spôsobená smrť pacientky, je zrejmé, že k poškodeniu zdravia, ktorého následkom bola smrť došlo v príčinnej súvislosti so zdravotnou starostlivosťou a to postupom personálu RLP žalovanej. Žalobca, ktorý utrpel stratou dcéry a jej smrť intenzívne prežíva doposiaľ, tvoril s dcérou, ktorá nemala založenú vlastnú rodinu nerozlučné rodinné spoločenstvo s dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami, ktoré skutočnosť potvrdila aj svedkyňa I. U.. Zomrelá Z. I., zabezpečovala starostlivosť o žalobcu po všetkých stránkach, predovšetkým po stránke spoločenskej a citovej. Zomrelá sa o svoj zdravotný stav starala, športovala, pracovala na záhradke, pričom jej smrť psychicky a fyzicky poznačila žalobcu. Z týchto dôvodov súd žalobcovi priznal v rámci ochrany osobnosti nemajetkovú ujmu v situácii, keď došlo k neoprávnenému zásahu do súkromia navrhovateľa, ktorého súčasťou je aj rodinný život a keď z objektívneho hľadiska strata jedného z členov tohto spoločenstva je neodčiniteľnou ujmov, ktorá postihuje ostatných členov rodiny je náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch primeraným prostriedkom obrany proti neoprávnenému zásahu. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy, ktorej strop je ohraničený

len výškou navrhovateľom požadovaného peňažného zadostučinenia, ktorá je zrejmá z návrhu, súd pri určení vychádzal z ustanovenia § 5 odsek 1 z. č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, pričom prihliadol na závažnosť vzniknutej ujmy, ktorá je nenapraviteľná ako aj na okolnosti, ktoré viedli, k neoprávnenému zásahu a priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 16.885 eur a súčasne mu priznal sčasti aj nárok na náhradu majetkovej škody a to nákladov spojených s pohrebom vo výške 550,33 eura, pričom náklady za 3 vence nepovažoval v zmysle § 449 odsek 2 OZ za náklady na úpravu hrobu a preto žalobu v tejto časti zamietol. Súd z dôvodu hospodárnosti a s poukazom na ust. § 118a OSP návrh žalovanej na vykonanie znaleckého dokazovania na preukázanie kauzálneho zamietol, keďže vykonaným dokazovaním mal súd kauzálny nexus preukázaný. Rozhodnutie o trovách konania ponechal na samostatné rozhodnutie do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

3. Proti tomuto rozsudku do výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobe vyhovel podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaná, ktorý žiadala rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietala neúplne zistenie skutkového stavu veci, ako aj nevykonanie navrhnutých dôkazov a nesprávne právne posúdenie veci. V prvom rade nesúhlasila s postupom súdu prvej inštancie, ktorý vo veci nevykonával znalecké dokazovanie. Uviedla, že v konaní je potrebné odborné posúdenie tej skutočnosti, či k smrti dcéry žalobcu došlo v dôsledku nesprávneho poskytnutia zdravotnej starostlivosti. Súd napriek tomu, že na pojednávaní dňa 11.03.2015 navrhol znalecké dokazovanie, na čom trval aj na pojednávaní dňa 12.06.2015, súd znalca neustanovil. Uvedené bolo nevyhnutné aj s ohľadom na výpoveď I.. U.. Okrem toho namietala, že súd vo veci vypočul zdravotníkov a to I.. U. a I.. C. bez toho, aby boli bývali zbavené Nitrianskym samosprávnym krajom zbavené povinnosti mlčanlivosti. Poukázala na ďalšie vady v postupe súdu, ktorý nepoučil strany sporu podľa § 118a OSP najneskôr v predvolaní na prvé pojednávanie vo veci, v ktorom boli poučený podľa § 120 ods. 4 OSP, pričom strany boli poučené podľa § 118a OSP až na konci prvého pojednávania, ktoré bolo odročené. Z neznámych dôvodov sa pritom do zápisnice zo dňa 11.03.2014 nedostal návrh žalovanej na vykonanie znaleckého dokazovania. Podľa názoru žalovanej nevyhnutným predpokladom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti, pričom ak má ísť o nemajetkovú ujmu spôsobenú osobe blízkej pacientovi, musí byť daná zodpovednosť poskytovateľa zdravotnej starostlivosti za škodu na zdraví pacienta. Otázka príčinnej súvislosti sa tak nevyhnutne musí skúmať aj v prípade požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá bola údajne spôsobená smrťou pacienta. Nesprávne poskytnutie zdravotnej starostlivosti nemusí nevyhnutne viesť k poškodeniu zdravia pacienta a samotné nesprávne poskytnutie zdravotnej starostlivosti nemôže viesť k nemajetkovej ujmy u blízkej osoby pacienta. V tomto smere poukázala aj na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ z 24.10.2013 vo veci C 22/13 Y. R. proti M. C., H. R., z ktorého je zrejmé, že súčasťou pojmu škoda je aj nemajetková ujma, a to aj vtedy, ak § 1 1a § 13 patria do tej časti OZ, ktorá sa týka zásahov do ochrany osobnosti - teda nie do časti týkajúcej sa zodpovednosti za škodu v pravom zmysle slova. Na to, aby bola daná zodpovednosť žalovanej za údajnú nemajetkovú ujmu na strane žalobcu, je nevyhnutné žalobcom preukázať splnenie kumulatívne predpokladov, a to protiprávne konanie žalovanej, škoda na zdraví dcéry žalobcu, príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a škodou, taká závažnosť vzniknutej ujmy na strane žalobcu, v dôsledku ktorej by sa súdu nezdalo postačujúce primerané zadostučinenie podľa § 13 ods. 1 OZ a také okolnosti, za ktorých došlo k údajnému porušeniu práva žalobcu na ochranu jeho súkromia. Nesúhlasila ani so závermi súdu ohľadom prenesenia dôkazného bremena na žalovanej, pretože dôkazné bremeno musí uniesť v tomto prípade žalobca. Poukázal na to, že o presun dôkazného bremena sa pokúsil zákonodarca v zákone č. 355/2005 Z.z. o preukazovaní pôvodu majetku, pričom Ústavný súd vyslovil protiústavnosť. Ďalej vytkoľa, že nevyhnutnosť v potrebe ustanoviť znalca je preukázaná aj medicínskymi nesprávnosťami uvádzanými v rozsudku. Dodal, že liek lokren nie je indikovaný na liečbu zvýšenej hladiny cholesterolu. Nie jej mu zrejmé, ako súd dospel k záveru, že žalobca výpoveďou svedky I.. Z. M., resp. zdravotnou dokumentáciou dcéry žalobcu preukázal, že správny zákrok RLP by bol pomohol, ak zvýšený cholesterol od roku 2011 nebol vôbec lekársky riešený, pričom príčinou smrti podľa pitevného protokolu bolo zlyhanie srdca pri základnej chorobe generalizované skornatenie tepien II. - III. Stupňa pretlakovej choroby srdca s koncentrickou hypertrofiou ľavej choroby.

4. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že znalecký posudok je len jednou z foriem dokazovania, pričom súd na základe dokazovania mal za preukázané elementárne porušenie základných profesných štandardov posádkou RLP - teda žalovanou, pričom následok, ktorý žalovaná spôsobila nesprávnym postupom RLP je nenapraviteľný. Nesprávne stanovenie diagnózy spôsobilo fatálny následok a je dôvodom smrti, keďže táto nastala v tak krátkom časovom horizonte po odchode RLP. Navyše žalovaná na prvom

pojednávani výslovne uviedla, že nemá návrhy na doplnenie znaleckého dokazovania. Pri výklade príčinnej súvislosti tak, ako to uvádza žalovaná, by nikdy nemohlo prísť k priznaniu nemajetkovej ujmy v medicínskom práve. Bol toho názoru, že žalovaná mala v konaní preukazovať, že škodlivý následok by bol nastal aj v prípade nedopustenia sa chýb a teda v konečnom dôsledku prevozu pacientky do nemocničného ošetrovania. V konaní bolo z jeho strany predložené dostatok dôkazov, ktoré nasvedčujú o hrubej nedbanlivosti, ktorej dôsledkom bola smrť jeho dcéry. Dodal, že súd v konaní neprenášal dôkazné bremeno na žalovanú, iba poukázal na to, že hodnotením dôkazom dospel k svojim záverom o preukázaní kauzálneho nexusu a žalovaná mala možnosť takéto závery vyvrátiť iným i dôkazmi, čo však neurobil. K znaleckému dokazovaniu dodal, že žiaden znalec nevie odpovedať na otázku, či by pacientka bola zomrela v každom prípade v momente, v ktorý zomrela, teda bez ohľadu na to, či jej bola alebo nebola poskytnutá lekárska starostlivosť správne. Podľa názoru žalobcu hodnotiť smrť ako následok neeliminovaného rizika predpokladá preukázať, že pacient trpel ochorením, ktoré spravidla v krátkom čase končí smrťou. Jeho dcéra však takýmto ochorením netrpela. Posádka RLP ju riadne nevyšetrila a nediagnostifikovala, teda žalovaná sama postupom lekárky zmarila vykonanie dôkazov na svoje tvrdenie o smrti ako následku neeliminovaného rizika. Záverom si uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania.

5. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením nepriznal žalovanej oslobodenie od súdnych poplatkov. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 138 ods. 1, 2 OSP, § 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, konštatujúc, že u žalovanej nie sú dané podmienky pre oslobodenie od súdnych poplatkov. Poukázal na to, že žalovaná je právnická osoba, štátna príspevková organizácia, založená za účelom poskytovania ambulantnej a ústavnej liečebno-preventívnej starostlivosti, s počtom zamestnancov k 01.08.2015 1.198. Žalovaná eviduje k 30.06.2015 na svojich bankových účtoch zostatok spolu vo výške 1.029.592,39 eura a k uvedenému dátumu disponuje finančnou hotovosťou vo výške 479,76 eura a 3,14 Czk (viď Príloha č.2 č.l.-345), pričom k mesiacu jún 2015 predstavuje výška záväzkov žalovanej, s ktorých plnením bol ku dňu podania žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov 30 dní v omeškaní, sumu 4.779.409,27 (viď Príloha č.1 č.l.-346). Žalovaná eviduje k mesiacu jún 2015 viacero pohľadávok voči odberateľom titulom neuhradených faktúr po splatnosti, pri ktorých však možno s odbornou starostlivosťou predpokladať, že budú uhradené najneskôr do 30 dní od podania žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov (viď príloha č.3 č.l.-337). Okrem toho žalovaná preukázal svoje majetkové pomery predložením zoznamu nehnuteľných vecí (stavby, pozemky, byty viď Príloha č. 4, č.5, č.6 č.l.-333 až 336), hnuťelných vecí (motorové vozidlá Príloha č.7 č.l.-331 a iné hnuťelné veci s hodnotou nad 750,-Eur Príloha č.8 č.l.-347). Žalovaná nedisponuje žiadnymi záväzkami v podobe bankových úverov alebo iných pôžičiek, ani záväzky voči spriazneným osobám. Vychádzajúc z uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že na strane žalovanej je platobná schopnosť a to s poukazom na výšku zostatku na bankových účtoch k 30.06.2015 spolu vo výške 1.029.592,39 eura ako aj skutočnosť, že žalovaná v zmysle vyplneného tlačiva na preukázanie svojich pomerov a predložených listín predpokladá v krátkom časovom horizonte úhrady faktúr po splatnosti od odberateľov a navyše žiadateľ je vlastníkom niekoľkých nehnuteľností (pozemky, stavby, malometrážne byty), hnuťelností (motorové vozidlá a veci v hodnote nad 750,-Eur). Za danej situácie, podľa názoru súdu celkové majetkové pomery a platobná schopnosť žalovanej neodôvodňujú oslobodenie od súdnych poplatkov, ale umožňujú mu splniť si poplatkovú povinnosť spolu vo výške 613,50 eura titulom súdneho poplatku za odvolanie. Bol toho názoru, že výška súdneho poplatku za odvolanie spolu vo výške 613,50 eura v tomto konaní, je vo finančných možnostiach žalovanej, a preto súd žalovanej oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal. K vyjadreniu žalovanej k žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov, v ktorom poukazuje na to, že úhradou súdneho poplatku by sa zvýšila strata o jeho výšku, ktorú by v konečnom dôsledku museli uhradiť daňovníci v rámci prípadného oddlžovania štátnych nemocníc, nemá žiadnu oporu v zákone, nemožno vopred predpokladať, či činnosť právnickej osoby bude mať v budúcnosti negatívny alebo pozitívny výsledok, či nastane, resp. nenastane zmena zákonov v prospech žalovanej, či sa prípadne nebude zúčastňovať viacerých súdnych sporov.

6. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaná, ktorá žiadala uznesenie zmeniť a priznať mu oslobodenie od súdnych poplatkov. Namietala nesprávne skutkové zistenia. Dodala, že zostatok finančných prostriedkov, ktorý bol k uvedenému dátumu na jeho účtoch, nebol postačujúci ani na úhradu mesačných mzdových záväzkov. Ak by žalovaná vyplatila všetky mzdy a splnila by si odvodovú povinnosť, potrebuje ďalšie prostriedky od zdravotných poisťovní, ktoré prichádzajú na začiatku nasledujúceho mesiaca. Platobná schopnosť je vzhľadom na prehlbujúci sa dlh voči dodávateľom nepostačujúca. Navyše žalovaná nie je, a ex elge ani nemôže byť vlastníkom

žiadnych nehnuteľností , či hnuiteľných vecí. Žalovaná nevlastní žiadne majetok, pričom majetok môže nadobúdať len do vlastníctva štátu. Záverom poukázala aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22 Cdo 3831/2013.

7. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák.č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 CSP a § 380 ods. 1 CSP) a viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 219 ods. 3 CSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku a napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie sú vecne správne a odvolania žalovanej nie sú dôvodné. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku a napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

8. Súd prvej inštancie aplikoval v tejto veci ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, ktorý však bol dňom 1. júla 2016 zrušený Civilným sporovým poriadkom . Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol dňa 01.07.2015 a napadnutým uznesením mňa 22.09.2015 5, t. j. ešte za účinnosti predchádzajúceho procesného predpisu, ktorým bol Občiansky súdny poriadok. Odvolací súd rozhodujúci vo veci už v čase účinnosti Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) postupoval v súlade s ustanovením § 470 ods. 1 CSP, podľa ktorého ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

9. Podľa § 3 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

10. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

11. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadost'učinenie.

12. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadost'učinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

13. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

14. Podľa § 16 Občianskeho zákonníka, kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

15. Podľa § 415 Občianskeho zákonníka, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

16. Predmetom občianskoprávných vzťahov môžu byť nielen veci, práva, tvorivé výsledky ľudskej činnosti, ale aj určité imateriálne hodnoty a stránky osobnosti človeka. K imateriálnym hodnotám (stránkam) ľudskej dôstojnosti (napr. meno, česť, dôstojnosť, telesná integrita, fyzická integrita atď) alebo na hmotnom substráte zachyteným prejavom osobnosti sa v občianskoprávných vzťahoch upínajú osobitné práva. Vzhľadom na to, že ide o rýdzo osobnostné stránky patriace každej fyzickej osobe bez ďalšieho, nazývajú sa osobnostnými právami. Právo na ochranu osobnosti (subjektívne rýdzo osobné, resp. osobnostné právo) Občiansky zákonník upravuje ako jednotné právo, v dôsledku čoho je treba jednotlivé práva, ktoré v tomto jednotnom rámci vznikajú, chápať ako práva čiastkové, líšiace sa navzájom vzťahom k rôznym hodnotám, stránkam osobnosti, avšak vychádzajúcim z osobnosti tvoriacej fyzickú a mravnú jednotu. Ako základné hodnoty osobnosti každej fyzickej osoby uvádza Občiansky

zákonník v § 11 výslovne život, zdravie, občiansku česť a ľudskú dôstojnosť, ako aj súkromie, meno a prejavy osobnej povahy.

18. Osobnosť, ktorá je chránená prostredníctvom všeobecného osobnostného práva, v prípade, ak došlo k zásahu do tohto práva, má možnosť využiť právne prostriedky ochrany osobnosti, ktoré sú exemplifikatívne uvedené v ustanovení § 13 Občianskeho zákonníka. Prichádzajú do úvahy, pokiaľ hrozí alebo je spôsobená ujma v osobnostnej nemajetkovej sfére a majú rôznu povahu. Ktoré z týchto právnych prostriedkov príslušná fyzická osoba na ochranu svojej osobnosti uplatní, bude závislé v prvom rade na jej vôli ovplyvnenej predovšetkým intenzitou a povahou protiprávneho zásahu. Uvedené súvisí s tým, že jednotlivé prostriedky na ochranu osobnosti sú relatívne samostatné. Je možné ich použiť jednotlivo alebo kumulovane, taktiež v závislosti od intenzity protiprávneho zásahu do osobnostnej sféry fyzickej osoby. Zákon výslovne pripúšťa možnosť podania návrhu na upustenie od neoprávnených zásahov (negatívna žaloba), výslovne prípustný je aj návrh na odstránenie následkov už uskutočnených zásahov (reštitučná žaloba) a návrh na poskytnutie primeraného zadosťučinenia (satisfakčná žaloba), ktorý nemá charakter peňažnej náhrady, teda nejde o majetkové plnenie, ale je výlučne prostriedkom morálneho, imateriálneho pôsobenia. Svojou povahou nejde o prostriedok represívny, ani reparačný, ale o špeciálny prostriedok ochrany osobnosti so satisfakčnou povahou, ktorá sa bezprostredne nepremiata do majetkovej sféry postihnutej fyzickej osoby, preto ju nemožno vyjadriť a vyčísliť v peniazoch. Ak by bolo morálne zadosťučinenie preukazateľne nepostačujúce, takže v danom prípade by strácalo svoju účinnosť a funkčnosť umožňuje Občiansky zákonník v § 13 ods. 2 priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Táto nedostatočnosť morálnej satisfakcie musí byť z hľadiska intenzity, trvania, závažnosti a rozsahu nepriaznivých dôsledkov na postavenie dotknutej osoby v jej osobnom a pracovnom živote vždy bezpečne zistená. Z ustanovenia § 13 ods. 2 OZ vyplýva, že dôvody pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy a to zníženie dôstojnosti fyzickej osoby alebo jeho dôstojnosti v spoločnosti v značnej miere sú uvedené iba demonštratívne, preto súd môže nemajetkovú ujmu podľa tohto zákonného ustanovenia priznať aj v iných prípadoch obdobnej závažnosti. Účelom nemajetkovej ujmy je vyvážiť a zmierniť nemajetkovú ujmu peňažnou formou a plní tiež satisfakčnú funkciu.

19. Občianskoprávna ochrana osobnosti je založená na objektívnom zodpovednostnom princípe, a preto na vznik zodpovednosti sa nevyžaduje subjektívny predpoklad v podobe zavinenia toho, kto neoprávnený zásah do osobnostného práva vykonal. Pokiaľ by však v dôsledku neoprávneného zásahu došlo ku škode, uplatnenie ďalšieho druhu občianskoprávnej zodpovednosti, t.j. zodpovednosti za škodu podľa § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka je viazané na existenciu zavinenia subjektu zásahu. Subjektívny prvok zavinenia má však význam pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka v rámci zohľadnenia okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo.

20. Nevyhnutnou podmienkou pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy (§ 13 ods. 2 OZ) je, že sa priznanie žiadnej inej formy morálneho zadosťučinenia nezdá s ohľadom na okolnosti prípadu postačujúcimi, a to bez ohľadu k tej skutočnosti, či žalobca voči žalovanej uplatnil aj nárok na náhradu škody. Teda ide o prípad, kedy vzniknutú ujmu nemožno z nejakého dôvodu prostredníctvom žiadnej z foriem morálneho zadosťučinenia primerane zmierniť. Toto posúdenie je predmetom voľnej úvahy súdu, ktorý ale bude musieť vychádzať jednak z jednotlivých okolností, ako aj z celkovej povahy konkrétneho prípadu. Ďalšou podmienkou je, že v dôsledku neoprávneného zásahu došlo ku zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v značnej miere alebo k zásahu do práva na ochranu osobnosti v iných prípadoch obdobnej závažnosti. Keďže uloženie zadosťučinenia v peniazoch plní satisfakčnú funkciu, je treba pociťovanie a prežívanie tejto nemajetkovej ujmy hodnotiť vždy objektívne prihliadnúc ku konkrétnej situácii, za ktorej k neoprávnenému zásahu došlo (tzv. konkrétne uplatnenie objektívneho kritéria), ako i k osobe postihnutej fyzickej osoby, hlavne k jej veku a k jej postaveniu (tzv. diferencované uplatnenie objektívneho kritéria).

21. Uplatnenie konkrétneho a diferencovaného objektívneho hodnotenia znamená, že o zásahu do práva na súkromie spolu s priznaním nároku na nemajetkovú ujmu v peniazoch pôjde len vtedy, keď z konkrétnej situácie, za ktorej k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo, ako i s prihliadnutím k záujmom dotknutej fyzickej osoby, možno spoľahlivo vyvodiť, že by vzniknutú nemajetkovú ujmu vzhľadom k jej intenzite, rozsahu a trvaniu ako závažnú pociťoval každý, nachádzajúci sa na mieste a v postavení postihnutej fyzickej osoby. Takto chápané objektívne kritérium vylučuje, aby sa pre hodnotenie, či došlo alebo nedošlo k naplneniu zákonných podmienok podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, stali rozhodujúcimi subjektívne pocity samotnej postihnutej osoby (subjektívne

kritérium). Je treba vylúčiť stav, kedy budú za relevantné považované výlučne subjektívne psychické reakcie jednotlivých individualizovaných fyzických osôb, alebo reakcie, ktoré sa môžu často diametrálne odlišovať. Pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy s peniazoch súdom sa výška určuje jednorazovou čiastkou a zákon pri určení tejto výšky nestanovuje žiadne medze. Stanovuje však dve podstatné kritéria taxatívne uvedené v ust. § 13 ods. 3 OZ a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a široko chápané okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo, ktorú zákonnú úpravu je súd povinný rešpektovať.

22. Zo skutkových zistení súdu prvej inštancie vyplýva, že dňa 21.5.2013 žalobca spolu s dcérou I.. Z. I. požiadali o rýchlu lekársku pomoc, pretože dcéra žalobcu mala bolesti v hrudníku, trpeli jej ruky. Prvý výjazd posádky RLP FNsP Nové Zámky k pacientke I.. Z. I. bol uskutočnený dňa 21.5.2012 o 4.22 hod., pričom po medikamentóznom (Lexaurin 3mg per os) a slovnom ukludnení pacientka udávala zlepšenie stavu. Pacientka bola ponechaná doma a bola poučená o nutnosti komplexného vyšetrenia cestou obvodného lekára, resp. pri zhoršení stavu jej bolo odporúčané volať zdravotný záchranný systém. Výjazd bol ukončený o 04.38 hod. Druhý výjazd posádky RLP FNsP Nové Zámky bol uskutočnený ešte v ten istý deň 21.5.2013 o 11.58 hod, pretože brat Z. I. volal, že ju našiel nereagujúcu a nedýchajúcu. Po príchode RLP skonštatovaný exitus letalis.

23. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie a to najmä z posudku odborného konzultanta I.. I. D. Úradu pred dohľad nad zdravotnou starostlivosťou z 2.9.2013 ako aj z protokolu č. 884/2013 o vykonanom dohľade z 18.9.2013 je možné prijať jednoznačný záver, že u pacientky stanovená diagnóza hyperventilácie a reakcie na stres bola nesprávna. Tento záver potvrdzuje aj rozhodnutie predsedníčky Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou zo dňa 2.12.2014, ktorým bol zamietnutý rozklad poskytovateľa zdravotnej starostlivosti s tým odôvodnením, že už v čase prvého zásahu RLP boli anamnestické údaje pacientky natoľko závažné, že odôvodňovali hospitalizáciu, nehovoriac o absencii ďalších výkonov, ktoré by viedli k správne stanoveniu diagnózy. V dôvodoch rozhodnutia bolo konštatované, že medzi návštevou pacientky a jej úmrtím bolo cca. 7,5 hodín a keby účastník konania pacientku hospitalizoval a jej zdravotný stav by sa zhoršil v priebehu hospitalizácie v podmienkach koncového zariadenia JIS Internej kliniky, pri adekvátne poskytnutej zdravotnej starostlivosti by pravdepodobnosť prežitia pacientky bola vyššia ako v domácich podmienkach. Nedostatočne poskytnutá zdravotná starostlivosť spočívala, v tom, že nebola dostatočne odobratá osobná anamnéza (chýbali údaje o hypertenzii, fajčení), nebol dostatočne zhodnotený klinický obraz (hypotenzia a zvracanie), nebolo urobené EKG a pobyt na adrese bol pomerne krátky. Uvedené pochybenie žalovanej bolo preukázané aj písomným Odborným stanoviskom konzultanta I.. I. D., ktorá na žiadosť Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou po analýze zdravotnej dokumentácie pacientky podala posudok. V tomto posudku konštatovala, že zdravotná starostlivosť poskytovaná pacientke bola nesprávna, pacientku so sklonom k hypotenzii - nízkemu tlaku (TK 90/50) účastník konania nedovyšetroval na adrese, neurobil EKG, opätovne nezmeral tlak krvi, aby potvrdil, alebo vyvrátil pracovnú diagnózu buď porúch srdcového rytmu alebo cievneho spazmu (kŕčov) koronárnych artérií. U pacientky stanovená diagnóza Hyperventilácia a reakcia na stres bola nesprávna.

24. Podľa názoru odvolacieho súdu vzhľadom k vyššie uvedeným zisteniam súd prvej inštancie správne ustálil, že vyšetrujúca lekárka pri prvom výjazde posádky RLP FNsP Nové Zámky k pacientke I.. Z. I., ktorý bol uskutočnený dňa 21.5.2012 o 4.22 hod. už na začiatku poskytovania zdravotnej starostlivosti nehodnotila v diagnostickom procese zdravotný stav pacientky správne a to aj v dôsledku toho, že nepoužila dostupné diagnostické metódy na jeho vyšetrenie napriek. Ako je už vyššie uvedené posádka RLP pacientku nedovyšetrovala na adrese, neurobila EKG, opätovne nezmerala tlak krvi, aby potvrdila, alebo vyvrátila pracovnú diagnózu buď porúch srdcového rytmu alebo cievneho spazmu (kŕčov) koronárnych artérií. Nevyužila teda všetky možné diagnostické metódy, hoci išlo o prípad, ktorý si to vyžadoval. Odvolací súd z uvedeného dôvodu dospel rovnako ako súd prvej inštancie k záveru, že konanie žalovanej pri stanovení diagnózy pre nevyužitie základných diagnostických metód je treba hodnotiť ako protiprávne, teda za postup non lege artis.

25. Tým, že posádka RLP žalovanej zanedbala vyšetrovací postup, porušila zákonnú povinnosť poskytovateľa zdravotnej starostlivosti §4 ods. 3 zák. č. 576/2004Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorého poskytovateľ je povinný poskytovať zdravotnú starostlivosť správne. Zdravotná starostlivosť je poskytnutá správne, ak sa vykonajú všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia osoby alebo zlepšenia stavu osoby

pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy. Následne v priebehu niekoľkých hodín pacientka zomrela, pričom v prípade riadneho postupu žalovanej a hospitalizácie pacientky v nemocnici by k úmrtiu nemuselo dôjsť. Týmto došlo zo strany žalovanej k neoprávnenému zásahu smerujúcemu do jednotlivých zložiek práv osobnosti človeka chránených ust. §11 OZ, konkrétne . V danom prípade došlo do zásahu súkromia žalobcu, pretože súčasťou práva na súkromie a rodinný život je i právo na spolužitie s inými členmi rodiny. Neposkytnutím riadnej zdravotnej starostlivosti žalovaný nepredišiel nenapraviteľnej ujme, ktorou je smrť dcéry žalobcu. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne zohľadnil aj konkrétne okolnosti daného prípadu. V konaní bolo preukázané, že zosnulá dcéra žalobcu sa s ohľadom na jeho vek a zdravotný stav zabezpečovala starostlivosťou o žalobcu . Žili v spoločnej domácnosti, pričom žalobca bol na túto starostlivosť odkázaný a s dcérou mal vytvorené citové väzby. Ujmu, ktorú žalobca utrpel by aj z objektívneho hľadiska každá osoba považovala za nenapraviteľnú ujmu. Z uvedeného dôvodu nepostačuje iba morálne zadosťučinenie ale je treba žalobcovi poskytnúť aj nemajetkovú ujmu v peniazoch, ktorej cieľom je aspoň čiastočné zmiernenie utrpenej ujmy v prípadoch, kedy navrátenie do pôvodného stavu neprichádza do úvahy. Súdom prvej inštancie priznaná nemajetková ujma vo výške 16.885,- eura je primeraná , pretože nie je neprimerané nízka vo vzťahu k utrpenej ujme a ani pre žalovanú takáto suma nie je likvidačná. Mimoriadna závažnosť vzniknutej ujmy u žalobcu a tiež s ohľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práv došlo plne opodstatňujú žalobcom požadovanú a súdom prvej inštancie priznanú sumu 16.885,- eura. Takto priznaná suma je primeraná aj s ohľadom na sumu, ktorú súdy priznávajú v obdobných súdnych konaniach, v ktorých posudzujú nárok na priznanie nemajetkovej ujmy za smrť blízkej osoby (rozhodnutie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 15Co/41/2010 zo dňa 26. mája 2010, rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 10Co/909/ 2015 zo dňa 20.04.2016).

26. Záverom je teda možné konštatovať, že zákonom stanovené predpoklady pre vznik objektívnej zodpovednosti za protiprávny zásah do osobnostných práv žalobcu, ako aj pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, boli naplnené, pretože v konaní bol preukázaný neoprávnený zásah do chráneného osobnostného práva fyzickej osoby, ktorý je objektívne spôsobilý porušiť osobnosť fyzickej osoby, bola taktiež preukázaná existencia nemajetkovej ujmy v jej osobnostnej integrite a príčinná súvislosť medzi nimi. Napokon bolo preukázané aj protiprávne konanie žalovanej, ktorá postupoval pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti v rozpore s objektívnym právom.

27. Pokiaľ žalovaná v odvolaní namietala, že nenariadením znaleckého dokazovania došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces odvolací súd sa s touto námietkou nestotožňuje. Rovnako sa odvolací súd nestotožnil s námietkou žalovanej v tom, že súd prvej inštancie tým, že dospel k záveru, že existuje príčinná súvislosť medzi nesprávne poskytnutou zdravotnou starostlivosťou a smrťou pacientky nesprávne hodnotil dôkazy. V konaní sa žalovaná bránila tým, že nebolo jednoznačne preukázané, že pochybenie žalovanej pri poskytnutí zdravotnej starostlivosti bolo základnou príčinou smrti pacientky . V tomto smere žiadala vykonať znalecké dokazovanie vychádzajúc z toho , že ani v prípade riadneho poskytnutia zdravotnej starostlivosti, teda ani pri riadnom a včasnom zásahu zo strany žalovanej, by nedošlo odvráteniu smrti pacientky a to s ohľadom na jej zdravotný stav. Podľa názoru odvolacieho súdu hodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie v tejto veci nebolo svojvoľné a závery súdu prvej inštancie majú oporu vo vykonanom dokazovaní. Ako je aj vyššie uvedené súd prvej inštancie vychádzal okrem iných dôkazov aj listinných dôkazov- odborného posudku, ktorým je písomný posudok I. I. D. ako aj z dôvodov uvedených v rozhodnutí Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou číslo konania : ZS 402/00009/2013R zo dňa 02.12.2014, v ktorý je konštatované, že žalovaná pacientke nesprávne stanovil diagnózu a nesprávne postupoval, keď nevykonával všetky dostupné vyšetrovacie úkony. V prípade hospitalizácie pacientky , ak by sa jej zdravotný stav zhoršil v priebehu hospitalizácie, pri adekvátnej zdravotnej starostlivosti by pravdepodobnosť prežitia pacientky bola vyššia ako v domácich podmienkach. Nariadením znaleckého dokazovania , ktorého sa žalovaná domáhala by znalec riešil hypotetickú otázku, či aj v prípade riadneho poskytnutia zdravotnej starostlivosti a hospitalizácie pacientky by došlo k jej úmrtiu. Takýto dôkaz je nadbytočným dôkazom, pretože dokazovať teoretickú možnosť prežitia (smrti) pacientky v podmienkach ústavnej starostlivosti znaleckým posudkom nič nemení na tom, že v prípade riadne poskytnutej zdravotnej starostlivosti zo strany žalovanej nemusel tento následok vôbec nastať. Za rozhodujúcu treba považovať skutočnosť, že následne po nesprávne stanovenej diagnóze, a potom čo posádka RZP nevykonala potrebné diagnostické vyšetrenia a pacientku nehospitalizovala sa jej zdravotný stav v priebehu niekoľkých hodín natoľko zhoršil, že zomrela v domácom prostredí. Pretože ani vykonanie ďalších navrhovaných dôkazov by nebol spôsobilý tento záver zmeniť nebolo potrebné ani podľa názoru odvolacieho súdu ďalšie dôkazy vykonať.

28. Okrem nemateriálnej ujmy súd prvej inštancie priznal žalobcovi aj náhradu škody v sume 550,33 eura titulom nákladov spojených s pohrebom . Žalobca v konaní uplatnil náhradu škody v sume 685,33 eura. Z tejto sumy súd prvej inštancie nepriznal žalobcovi sumu 135,- euro ako sumu za vence, ktoré nepovažoval za náklady spojené s úpravou hrobu, preto žalobu v tejto časti zamietol. Žalobca voči rozsudku súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti odvolanie nepodal, preto predmetom odvolacieho konania bola iba časť priznanej náhrady škody vo výške 550,33 eura. Odvolací súd aj v tejto časti považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne, pretože boli splnené zákonné podmienky na náhradu škody. Súd prvej inštancie správne poukázal na ust. § 16 , § 420 a § 499 a vec správne po právnej stránke posúdil. Na to, aby vznikla občianskoprávna zodpovednosť pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti je potrebné aby boli splnené zákonné predpoklady a to protiprávnosť konania, ktorá spočíva v postupe poskytovateľa v rozpore s objektívnym právom. Ďalšími podmienkami sú vznik škody a príčinná súvislosť. V dnom prípade nesporne žalobcovi škoda vznikla vynaložením nákladov spojených s pohrebom. Bolo preukázané aj protiprávne konanie a príčinná súvislosť , pretože pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti tým, že posádka RZP zanedbala vyšetrovací postup porušila zákonnú povinnosť poskytovateľa, pričom následne nastala smrť pacientky, ktorému následku sa v podmienkach ústavnej starostlivosti mohlo zabrániť.

29. Ako je uvedené vo bode 6. tohto rozsudku žalovaná podala odvolanie aj voči uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým je nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov. Odvolací súd prejednal odvolanie žalovanej a došiel k záveru, že rozhodnutie súd prvej inštancie je treba ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdiť.

30. Keďže odvolací súd dospel k tomu, že uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým nepriznal žalovanej oslobodenie od súdnych poplatkov je vecne správne a dostatočne odôvodnené, nepovažuje vo svojom rozhodnutí za potrebné v súlade s ustanovením § 387 ods. 2 CSP opakovať tie isté dôvody, ktoré sú obsiahnuté v prvoinštančnom rozhodnutí, vrátane citácie právnych predpisov vzťahujúcich sa na tento prípad. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a konštatuje správnosť dôvodov, ktoré súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí uviedol. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia odvolací súd uvádza že s ohľadom na výšku súdneho poplatku za odvolanie spolu 613,5 eura, ktorá suma nie je neprijateľne vysoká a potvrdeného zostatku finančných prostriedkov na účte žalovanej 1.029.592,39 eura treba bez ohľadu na ďalšie záväzky žalovanej vychádzať z toho, že poplatkovú povinnosť splniť môže. Je vecou žalovanej, ktorá môže regulovať svoje výdavky, aby súdny poplatok za odvolanie zaplatila. Je treba zdôrazniť aj to , že v aj prípade príspevkovej organizácie (žalovaná je štátnou príspevkovou organizáciou s právnou subjektivitou) treba stav aktív a pasív posudzovať z dlhodobejšieho hľadiska . Ani prípadná chýbajúca dispozícia peňažnými prostriedkami nie je v podnikaní javom zriedkavým a neodzrkadľuje celkové pomery žiadateľa o oslobodenie od súdneho poplatku. Vo všeobecnosti treba uviesť, že príspevková organizácia okrem príspevku zo štátneho rozpočtu má príjem vo forme zisku z vlastnej podnikateľskej činnosti, pričom z takto vytvoreného zisku môže súdny poplatok zaplatiť.

31. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).